

LÄNSSTYRELSEN
VÄSTRA GÖTALANDS LÄN

BESLUT
2019-05-27

Diarienummer
403-4032-2018

Sida
1(7)

Rättsenheten

Klagande
(delgivning)

Torgny Dahlén
Ullerön 520
668 92 Ed

Överklagande av beslut om att avsluta tillsynsärende avseende anmälan om ovårdad fastighet och bilverkstad på fastigheten Ullerön 1:6 i Dals-Eds kommun

Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen avvisar yrkandet att förbjuda verksamheten på fastigheten.

Länsstyrelsen upphäver nämndens beslut och återförvisar ärendet till nämnden för fortsatt handläggning.

Redogörelse för ärendet

Plan- och byggnadsnämnden i Dals-Eds kommun (nämnden) beslutade den 12 december 2017 (§ 94, dnr 2017-88.239) att avsluta tillsynsärendet då fastigheten inte är att anse som ovårdad enligt 8 kap. 15 § plan- och bygglagen och att det ej bedrivs någon lovpliktig bilverkstad enligt plan- och bygglagen.

Av beslutet framgår bland annat följande. Den 22 augusti 2017 inkom en muntlig anmälan till plan- och byggkontoret om ovårdad tomt och lovpliktig bilverkstad på fastigheten Ullerön 1:6. Tjänstemannen som tog emot anmälan vidarebefordrade densamma till Dalslands miljö- och energiförbund för vidare handläggning av ärendet. Miljökontoret var på plats två dagar senare, den 24 augusti 2017, för utredning. Miljökontoret bedömde att fastigheten inte var nedskräpad med något farligt avfall. De bilar som stod på fastigheten hade inget läckage. Av den anledningen avslutade miljökontoret ärendet för deras del och skickade tillbaka anmälan till plan- och byggkontoret för vidare hantering.

Den 1 november 2017 var plan- och byggchef på platsbesök och noterade att ett flertal bilar, en container som var full med bilskrot, virkesupplag, uppställd båt och övrigt metallskrot. Den 7 november 2017 kontaktade plan- och byggchefen anmälaren för att få en skriftlig, kompletterande anmälan med information om vad som var störande. Anmälaren förstod och sa att hen skulle lämna in detta. Den 9 november 2017 ringde anmälaren upp för att informera att hen inte kommer lämna in någon skriftlig, kompletterande anmälan.

Under platsbesök utreds också, vilket ska beaktas i beslut, fordonens skick och värde, hur bilarna är uppställda, syftet med uppställningen samt

fastighetens och den närmaste omgivningens utseende och karaktär. På fastigheten bedrivs ett fritidsintresse där renovering av bilar sker. Bilarna är inte i dåligt skick, bilskrotet som medförs av fritidsintresset ligger prydligt i en container som töms när tillfälle ges, uppställningen bland fordonen och övriga ting är prydlig och det finns inga indikationer på att en nedskräpning sker av den grad att det skulle vara betydande för omgivningen. Fastigheten är i en sådan miljö att det finns intresse för motorer och bilar samt övriga utomhusaktiviteter som medför större förvaring av båtar, virke etc.

Miljökontoret anser att detta inte är någon nedskräpning som innehåller farligt avfall som skulle skada naturen eller människors hälsa och säkerhet, därav hanteras inte detta ärende enligt miljöbalken. Med anledning av detta har ärendet skickats vidare till plan- och byggkontoret för vidare handläggning om fastigheten är att anse som ovårdad enligt 8 kap. 15 § plan- och bygglagen och även undersöka om det bedrivs någon lovpliktig bilverkstad. Utifrån vad som framkommit i ärendet anser nämnden att fastigheten inte utger ett ovårdat intryck som kan vara en betydande olägenhet för omgivningen. Enligt nämndens bedömning pågår ej heller någon bilverkstad som är att anse som lovpliktig enligt plan- och bygglagen.

Torgny Dahln (klaganden) har överklagat nämndens beslut och yrkar att det upphävs samt att ärendet återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning. Klaganden yrkar även att Länsstyrelsen ska förbjuda verksamheten som bedrivs på fastigheten.

Klaganden anför bland annat följande. Klaganden vill att Länsstyrelsen tittar på handläggningen av ärendet då det har förvanskats så att nämnden har fattat beslut om något helt annat än hans anmälan.

Klagandens anmälan per telefon till byggnadsinspektören skedde den 31 juli 2017 och gällde tungtrafik på den smala samfälliga vägen förbi tre fastigheter fram till fastigheten Ullerön 1:6, där parkering då skedde på nätter och helger. Fordonen var timmerbil med släp, en lastbil med liftdumperfunktion med släp och en större hjullastare. På sommaren 2017 blev måttet rågat när man började köra in med fullastad timmerbil med släp, cirka 28 meter lång och cirka 60 tons vikt. Dessa transporter skedde 7 dagar i veckan och på vilka tider som helst på dygnet. Klaganden nämnde även att man bedrev bilverkstad på fastigheten och arbetade till sent på kvällarna ibland till 23.00, spelade musik med mycket bas och hög volym. Musiken trängde in i huset även när man satt och såg på TV.

Enligt 6 kap. 1 § punkt 2 respektive punkt 8 plan- och byggförordningen, PBF, fordras bygglov för upplag (p. 2) respektive parkeringsplatser (p. 8) utomhus. PBF gäller både inom detaljplanerat område som utanför detaljplanerat område.

När klaganden gjort anmälan meddelades att plan- och byggkontoret skulle åka ut och titta på plats. Vid den tidpunkten fanns mellan 10 och 15 personbilar parkerade på fastigheten, inte tillfälligt utan hade funnits där

flera månader. Klaganden nämnde att det var lämpligast att kolla på kvällstid eller på helger då lastbilarna oftast fanns parkerade på fastigheten.

Handläggningen av anmälan tog lång tid utan att klaganden fick något besked. I början av november 2017 ringer plan- och byggchefen upp och talar om att klaganden ska lämna in en skriftlig anmälan på hans tidigare muntliga anmälan för att man har bytt handläggare i ärendet. Klaganden ringde upp plan- och byggchefen den 9 november 2017 och berättade att när han gjorde den muntliga anmälan behövdes ingen skriftlig. Plan- och byggchefen informerade klaganden om att det antecknats i akten att klaganden inte kommer att lämna en skriftlig anmälan. Därefter skrev klaganden ett brev till plan- och byggkontoret den 17 november 2017, som bilagts överklagandet.

I beslutsunderlaget saknas noteringar om den muntliga anmälan den 31 juli 2017, om vad som iakttogs på platsbesöket på fastigheten de första dagarna i augusti 2017 och varför samt på vilka grunder man beslöt att vidta eller inte vidta åtgärder. I beslutsunderlaget saknas även noteringarna från klagandens andra möte med byggnadsinspektören. I beslutsunderlaget finns inte heller det brev klaganden skrev till plan- och byggkontoret den 17 november 2017.

En sak som är tydlig och överskådlig är översiktskartan med markeringar daterad den 16 november 2017. På översiktskartan ser man tydligt vad som är bygglovspliktigt enligt PBF. Det som markerats som ”uppställningsplatser för bilar” är utomhusparkeringar enligt PBF, dessutom finns övrig utrustning för åkeriverksamhet, upplag för materiel enligt PBF. Ingen ser sambandet med bygglovsplikten enligt PBF. PBL och PBF kompletterar varandra och utgör stommen i bygglagstiftningen.

Klaganden förutsätter att Länsstyrelsen ändrar Dals-Eds kommuns beslut i ärendet till att handla om anmälan om att bygglov saknas för verksamheten och förbjuder fastighetsägaren att fortsätta med ”industriområde”. Tänker kommunen tillåta ett industriområde i bostadsbebyggelsen måste man lösa in fastigheterna för de som inte vill bo i ett industriområde. Den samfälliga vägen är som tidigare sagt ej byggd för de transporter som har sett med anledning av åkeriverksamheten på fastigheten.

Skälen för Länsstyrelsens beslut

Tillämpliga bestämmelser

Av 11 kap. 5 § PBL framgår att byggnadsnämnden ska pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt detta kapitel, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i denna lag eller i föreskrifter, domar eller andra beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Av 9 kap. 2 § PBL framgår att det krävs bygglov för

1. nybyggnad,
2. tillbyggnad, och
3. annan ändring av en byggnad än tillbyggnad, om ändringen innebär att
  - a) byggnaden helt eller delvis tas i anspråk eller inreds för ett väsentligen annat ändamål än det som byggnaden senast har använts för eller enligt senast beviljade bygglov har anpassats till utan att den avsedda användningen kommit till stånd,
  - b) det i byggnaden inreds någon ytterligare bostad eller någon ytterligare lokal för handel, hantverk eller industri, eller
  - c) byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt.

Första stycket 3 c gäller bara om byggnaden ligger i ett område som omfattas av en detaljplan.

Av 6 kap. 1 § 8 PBF framgår att det krävs bygglov för att anordna parkeringsplatser utomhus.

Av 6 kap. 2 § 3 PBF framgår att det inte krävs bygglov för att anordna en parkeringsplats som avses i 1 § 8, om det på fastigheten finns ett eller två enbostadshus eller ett tvåbostadshus och parkeringsplatsen är avsedd uteslutande för fastighetens behov eller om parkeringsplatsen anläggs med stöd av väglagen (1971:948) eller på mark som i detaljplan har avsatts till gata eller väg.

Av 8 kap. 15 § 1 PBL framgår att en tomt ska hållas i vårdat skick och skötas så att risken för olycksfall begränsas och betydande olägenheter för omgivningen och för trafiken inte uppkommer.

Av 6 kap. 1 § 2 PBF framgår att ifråga om andra anläggningar än byggnader krävs det bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra upplag och materialgårdar.

Av 6 kap. 2 § 5 PBF framgår att trots 1 § krävs det inte bygglov för att anordna, inrätta, uppföra, flytta eller väsentligt ändra en anläggning som avses i 1 § 2, om det är fråga om en anläggning av liten omfattning i form av en eller flera containrar i omedelbar närhet till en pågående verksamhet inom ett industriområde och anläggningen inte placeras närmare gränsen än 4,5 meter.

Av 23 § förvaltningslagen (2017:900), FL, framgår att en myndighet ska se till att ett ärende blir utrett i den omfattning som dess beskaffenhet kräver. En enskild part som inleder ett ärende ska medverka genom att så långt som möjligt ge in den utredning som parten vill åberopa till stöd för sin framställning. Om det behövs ska myndigheten genom frågor och påpekanden verka för att parten förtydligar eller kompletterar framställningen.

Av 27 § FL framgår att en myndighet som får uppgifter på något annat sätt än genom en handling snarast ska dokumentera dem, om de kan ha betydelse för ett beslut i ärendet. Det ska framgå av dokumentationen när den har gjorts och av vem.

Av 32 § FL framgår att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska innehålla en klargörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Länsstyrelsens bedömning

Klaganden har yrkat att Länsstyrelsen ska förbjuda verksamheten som enligt uppgift från klaganden bedrivs på fastigheten Ullerön 1:6. Enligt instansordningsprincipen är Länsstyrelsen i sin överprövning av nämndens beslut förhindrad att pröva ett sådant yrkande som första instans och yrkandet ska således avvisas.

Det som utlöser skyldigheten för en byggnadsnämnd att överväga ett ingripande enligt bestämmelsen i 11 kap. 5 § PBL är när det finns anledning att anta att någon inte följt en bestämmelse i plan- och bygglagstiftningen. Sådan anledning kan uppkomma såväl efter egeninitierad kontroll som i aktuellt fall, efter anmälan. I nämndens beslut anges att en muntlig anmälan inkom den 22 augusti 2017 till plan- och byggkontoret om ovårdad tomt och lovpliktig bilverkstad på fastigheten Ullerön 1:6.

Av handlingarna framgår att plan- och byggkontoret efter mottagandet av den muntliga anmälan har vidarebefordrat densamma till kommunens miljö- och energikontor. Miljönämnden har utrett de delar som ansetts omfattas av miljöbalkens bestämmelser och sedan avslutat ärendet i den delen efter beslut om att inte ingripa. Klaganden har i överklagandet framfört invändningar mot att nämnden inte har utrett hans anmälan i den del som avser störande buller från fastigheten samt buller från trafik på väg till och från samma fastighet. Detta är frågor som i det fallet torde ha prövats av miljönämnden och faller utanför ramen för aktuell prövning som avser eventuellt olovliga åtgärder enligt PBL. För det fall bullerfrågan inte omfattades av miljönämndens prövning är klaganden oförhindrad att inkomma med en ny anmälan i den delen.

Tjänsteanteckning om vad den ursprungliga muntliga anmälan avsåg saknas i handlingarna. Klaganden uppger att den ursprungliga anmälan avsåg, i de delar som nu är aktuella, olovliga åtgärder, däribland bygglovspliktigt anläggande av upplag och parkeringsplatser, som ska ha vidtagits inom ramen för en verksamhet som enligt uppgift från honom bedrivs på fastigheten.

Den information som inhämtas och de kontakter och övriga åtgärder som förekommer under ett ärendes handläggning måste enligt förvaltningslagen dokumenteras (27 § FL). Det kan till exempel vara muntlig eller skriftlig

information från en anmälare eller någon annan. Det kan även vara iakttagelser som görs vid platsbesök. Dokumentationen ska vara permanent utförd samt daterad och signerad. Det är viktigt för att myndigheten ska ha ett betryggande beslutsunderlag samt för att en granskning av ärendet ska kunna ske i efterhand. På grund av den bristande dokumentationen i aktuellt ärende är det svårt att följa hur, samt i vilka delar, nämnden har valt att utreda anmälan utifrån gällande bestämmelser i PBL.

Nämnden har beslutat att avsluta tillsynsärendet då fastigheten inte är att anse som ovårdad enligt 8 kap. 15 § PBL och att det ej bedrivs någon lovpliktig bilverkstad enligt PBL. Länsstyrelsen ställer sig frågande till vad som menas när nämnden skriver att det inte bedrivs lovpliktig verksamhet på fastigheten och om det däri innefattas en bedömning kring anmälda åtgärder i form av parkeringsplatser och upplag. Den delen av beslutet saknar även hänvisning till tillämpliga bestämmelser i PBL.

Mot bakgrund av ovanstående samt utifrån vad som framkommit av handlingarna i ärendet anser Länsstyrelsen att ärendet inte är tillräckligt utrett i den del som avser eventuellt olovliga åtgärder på fastigheten, här avses främst anläggande av eventuella parkeringsplatser samt upplag. Vidare framgår det inte med tydlighet av utredningen vilka ställningstaganden nämnden har gjort och hur de har kommit fram till sitt beslut. Då ärendet inte är tillräckligt utrett och beslutet brister i motivering kan Länsstyrelsen inte bedöma huruvida nämnden haft fog för att inte ingripa i enlighet med 11 kap. 5 § PBL. Nämndens beslut ska därför upphävas och återförvisas till nämnden för fortsatt handläggning.

I detta ärende har länsjuristen Jonas Ledelius beslutat och länsjuristen Carolina Bergholtz varit föredragande.

Jonas Ledelius

Carolina Bergholtz

Detta beslut har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrifter.

Kopia till:
Plan- och byggnadsnämnden i Dals-Eds kommun,
byggnadsnamnden@dalsed.se

Martin Koch, Ullerön 540, 668 92 Ed

Så här överklagar du Länsstyrelsens beslut

Länsstyrelsens beslut kan överklagas hos Mark- och miljödomstolen vid Vänersborgs tingsrätt. **Överklagandet ska dock skickas eller lämnas till Länsstyrelsen.** Länsstyrelsens e-postadress är vastragotaland@lansstyrelsen.se. Skickar du med vanlig post är adressen Länsstyrelsen i Västra Götalands län, 403 40 Göteborg.

Har överklagandet kommit in i rätt tid överlämnar Länsstyrelsen överklagandet och handlingarna till mark- och miljödomstolen.

Överklagandet ska ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag du fick del av beslutet. Är du osäker på när tiden går ut kan du kontakta Länsstyrelsen. Om den som överklagar är en part som företräder det allmänna, exempelvis en kommunal nämnd, ska överklagandet dock ha kommit in inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.

Överklagandet ska vara skriftligt. I skrivelsen ska du ange

- ditt namn, adress, telefonnummer och eventuell e-postadress,
- vilket beslut du överklagar, till exempel genom att ange beslutsdatum och ärendets diarienummer, samt
- hur du anser att Länsstyrelsens beslut ska ändras och varför det ska ändras.